

SOCIALNA POLITIKA

O DELOVNIH POSREDOVALNICAH
V VELIKI BRITANiji

Uspeh, s katerim demobilizirajo britanske oborožene sile ter preureditev industrije za naloge, ki jih zahteva vojna doba, se je pokazal v tem, da je znatno število zaposlenih oseb v industriji konec marca tega leta samo 4 in pol odstotkov manj kot pred vojno. V teh mesecih bo doseženo priliv; ob koncu tega leta, ko bo izvedena demobilizacija in preureditev industrije, bo število zaposlenih delavcev za 800.000 večje od predvojne. To bodo dosegli ne glede na dejstvo, da bo med letom zapustilo svoja mesta približno 1 milijon oseb, predvsem starejših in žena, ki so delale za časa vojne.

Glede velike potrebe ureditve britanske izvozne trgovine, je zanimivo, da je bilo meseca marca zaposlenih pri izdelavi blaga za izvoz več oseb kot pa do polovice leta 1939. Velik uspeh, ki se je pokazal pri preureditvi industrije, je pripisati izvršni organizaciji vladnih posredovalnic za delo.

Prvo posredovalnico za delo, ki je posredovala vse vrste zaposlitev, so ustanovili leta 1909. Te posredovalnice so se s časom razvijale, nastop nove svetovne vojne pa je zahteval še posebno nadzorstvo nad njihovim poslovanjem. Za osebe s tehničnimi in strokovnimi znanjem so ustanovili leta 1938 poseben urad »Central Register«. Ta urad je omogočil nastavitve sposobnih oseb v vojni industriji. Poleg tega urada pa je bil ustanovljen še drugi. Ta je posredoval nastavitve oseb, ki jih niso mogli opredeliti v nobeno izmed kategorij »Central Register«. Velikega pomena je ta urad danes, ko se tišči in tiskarji mladih moških vračajo v zasebno življenje.

Ustanova ima 13 krajevnih uradov, katerim dostavljajo vsak dan seznam prostih mest, katerih ne more zasedati nobena oseba iste kategorije. Zaradi te povezanosti je omogočeno delodajalcem, da imajo pregled vseh prostih delovnih mest, češar pri delovanju zasebnih posredovalnic ne bi imeli.

Po drugi strani pa omogoča ta urad delodajalcem najti pravo zaposlitev z upoštevanjem njihovih sposobnosti. Vsako osebo, ki išče delo, povabijo na razgovor, da ugotovijo njene zmožnosti. Če je potrebno, urad delodajalcem najti pravo zaposlitev z upoštevanjem njihovih sposobnosti. Vsako osebo, ki išče delo, povabijo na razgovor, da ugotovijo njene zmožnosti. Če je potrebno, urad delodajalcem najti pravo zaposlitev z upoštevanjem njihovih sposobnosti.

ZANIMIVOSTI

V Londonu bodo ta teden proslave tristoletnice Newtonovega rojstva: proslave bi morale biti leta 1942, pa so jih zaradi vojne preložili. Ustanova »Royal Society« je za to priložnost poslabila v London oddelne znanstvenike skoraj z vsega sveta. Med njimi bodo svetovski profesorji Vnogradov, Varion in Handemard, danski fizik za tomatko silo Niels, ameriški znanstveniki Tunbull, Adams, Hunsaker in drugi.

»Stars and Stripes« poroča, da so bile pred kratkim v Tokiju preve demostacije, ki se jih je udeležilo okoli 300 tisoč; zastopstvo teh je odšlo k japonskemu ministrstvu predsednik in mu predložilo resolucijo, s katero zahtevajo priložnost istih pravic kot jih imajo moški in relativno nesrečno prehranjenega položaja v deželi.

Britanski znanstveniki preučujejo možnost uporabe radarjske aparature, ki naj bi služila za vodstvo letal. Z deli so se precej napredovali, toda potrebnega bo temeljitih študij, preden bo aparat lahko izpolnjen, da bo mogel služiti svojemu namenu.

Med neko akcijo, ki jo je izvedel oddelki britanske vojske in vojaške policije v taboriščih za begunce v Nemčiji, so aretirali 34 zlatih zločincev in priprili 78 sumljivih oseb. Poleg tega so zaplenili 11 tiskovnikov in znatno količino naropane blaga.

A. J. CRONIN

KALEJDOSKOP

Seveda to ni bilo slovo: samo počitnice, nepričakovane počitnice, to je res, toda potrebne. Ne, ne slovo... Zlosten polizkus, da reši zadnje ostanke vere v samoga sebe.

Uboji očka Walter, je žalostno pomislila Fany, ubogi očka Walter, kako trdno je zvest svojem ugledu! Ko je spustila slušalko, je do starca zažugala globoko smiljenje. Morda bo prišel dan, ki bo tudi zanj pomenil konec — ko bo ravnateljica kakšnega inštituta, siva in izbrana zaradi trde discipline in zaradi vsakega njega dela; slovo bo stegnilo tudi njej svojo poslasto roko in jo bo odvzelo vidke avtoritete, ki si jo je tako težko priborila. Ni smela misliti na to.

Potem se je vrnila v svojo sobo. V glavi se ji je vrtilo, neprestano se ji je vrtilo. Vzdignila je roko in jo pritisnila v bok. Roka ji je utripala in jo bolela pod obvezo; toda v boku je čutila še močnejšo

GOSPODARSTVO

POMOČ UNRE ITALIJI

Meseca junija je prišlo v Italijo na račun ustanove UNRRA 322.763 ton blaga in sicer: 132.668 ton žita za kruh; 32.715 ton živeža; 128.835 ton premoga; 8.427 ton industrijskih surovin; 8.791 ton kož, blaga in oblačil; 8.644 ton poljedelskih proizvodov in 2.683 ton zdravil ter mila.

Objavili so poročilo o uspehu prvega poveljnega veleposlana v Ljubljano, ki ga je dal sestaviti glavni ravatelj vojaške uprave na sovjetskem zasedbenem področju Nemčije. Poročilo pravi, da je na veleposlansko razstavljalo 2.746 nemških podjetij, od tega 2.541 podjetij s sovjetskega področja in 205 z zahodnih področij Nemčije. Vrednost trgovskih kupčij, ki so jih sklenili na veleposlansko, znaša 100 milijonov mark. Največji pomen veleposlane je, da je pospešil razširitev trgovine med posameznimi področji.

Sovjetska vlada je imenovala načelnika stalnega sovjetskega trgovskega poslanstva, ki je bilo nekaj časa neuradno v Veliki Britaniji. Novi načelnik Klenstov bo v kratkem odpotoval v London, da obnovi pogajanja, ki so bila prekinjena pred desetimi meseci.

Moškova radlaka postaja sporoča, da je jugoslovanska vlada ustanovila pri notranjem ministertvu komisijo za vojno odškodnino.

IZ SLOVENIJE

Dopisnik Anta Ožb je poslal »Ljudski pravici« dopis, v katerem med drugim pravi, da ljudje preveč godrnjajo in se preveč priključujejo nad tekmovanjem ter nad prostovoljnimi delom. Ulični zaupniki pri obveščanju prebivalstva o prostovoljnem delu čisto napačno in nerazumevajo ter na vse mogoče lagovore. Dopisnik pripominja, da je takšno ravnanje nepravilno, ker mora vsakdo po svojih močeh nekaj nuditi in pripraviti tisti skupnosti, od katere hoče tudi nekaj imeti. Nadalje spominja na tesno povezanost med delavcem, kmetom in inteligentom v narodnoosvobodilnem boju in pravi, da bi bila povezanost morala biti tudi dana, sicer ne na bojišču, ampak na poprišču dela in obnove.

Pastekle nedelje so odigrali zvezne kolo tekme za nogometno prvenstvo Slovenije. Nogometno društvo F. D. Lendava je postalo nogometni prvak Slovenije.

Vse naloge, ki so stale pred delovnim ljudstvom, so delavci in kmetje najlažje in najuspešneje dovrčili takrat, kadar so se jih lotili s čim tesnejšo povezanostjo in sili. Težke prilike in splošno pomanjkanje so narekale ljudskim oblastem, da so uvedle dolžnost oddajo vseh presežkov kmetijskih pridelkov. Uredba je dosegla pričakovane uspehe. V veliki meri je preprečila spekulacijo s žitom ter prispevala k pocenitvi kruha in hrane. Ker so letošnjo pomlad posejali in obdelali kar največ polja, obetajo dober žitni pridelek. Zaradi tega so izdali novo uredbo o oddaji žitaric, ki bo za kmetje mnogo ugodnejša od lanske ter bo se bolj povezala delavce in kmete. Po novi uredbi bodo pustili kmetom poleg zadostne količine za prehrano družine in za setev še 10 do 40 odstotkov pridelka belih žitaric in 20 do 30 odstotkov koruze za prosto prodajo. Odstotek žita, ki bo kmetom ostal za prosto prodajo bodo določili po zmogljivosti njihovih gospodarstev.

Letosnja sadna letna obeta zelo dober pridelek. Zaradi tega so se pričeli s pripravo za odkup sadja. Sadje bodo skušali uporabiti predvsem v avtem stanju. Kar največ ga bodo skušali tudi izvoziti. Kolikor ga bo preostalo, ga bodo predelali v sadne soka in mezo. Velik del sadja pa bodo posušili v sadnih sušilnicah. Zgradili so že 28 sadnih sušilnic, ki bodo lahko posušile na dan do 600 kg sadja. V Celju pa bodo zgradili največjo sušilnico v Sloveniji, ki bo v eni sezoni lahko posušila do 450 vagonov sadja. Pri gradnji sušilnic se v glavnem drže Stojkovičeva načina.

Te dni se je vrnila v Bjeljino prva mladinska delovna brigada, ki je uspešno dokončala delo na mladinskih prostih. Druga delovna brigada pa se je vrnila v Slavonki Brod. Na prireditvi, ki je bila v čast udeležencem, jih je v imenu mladinske narodne fronte pozdravil ravnatelj gimnazije v Slavonkem Brodu. Na prireditvi so bili prisotni tudi mladinski čestice delovne brigade, ki so bili navdušeno pozdravljeni.

Tekstilna delavska zadruga v Galčniku »Metarokob« je razširila svoje delovanje z osonovanjem novih oddelkov. Pred dvema mesecema je zadruga s pomočjo narodne vlade Makedonije, prekrpela 11 statev za izdelavo perzijskih preprog. Na vsaki stavci dela po 1 delavca. Za en kvadratni meter preproge porabi 4 kg volne; preproge so široke po dva in pol metra ter dolge po štiri in pol metra. Zadruga ima oddelke za tkanine, oddelke za izdelavo preprog, oddelke za šivanje in poljedelsko nabavljali oddelke. V načrtu imajo tudi ustanovitev oddelka za vezenje.

Ženi isto obliko, tako da postane živa rana? Zdrnila se je in kot da bi se odrekla upu, je spustila roko, ki ji je padla ob boku. Kratak trenutek: nato je Fany s hitro kretanju vzdignila roko na oči in se približala k oknu. Zunaj je megla še zakrivala hiše; okoli dvorišča so se svetile stotine luči: bile so podobne zvezdnatim kronam. Bila je ena izmed tistih, ki je predstavljal Freddejevo okno. Kaj dela zdaj? Preden bo končal svojo službo, ali se bo vsaj za trenutek javil pri njej.

Pred zrcalom si je Fredde zakrivil eno le zase vezal kravato, elegantno kravato, ki mu je tako dobro pristajala; napolnil je cigaretno in veselo zažvižgal. Vsega tega Fany ni mogla videti. Svetloba jo je omamlila; odstranila je svoje oči od svetlih oken in usmerila pogled v temno senco mesta, ki se je skrivalo v ozadju. V senci je videla svetilnico, ki se je napajala s svetlobo, električno svetlobo, ki je bila svetloba kot reka po ulicah, zelene in rdeče, signale, ki so se spreminjali kot živi, barvani madeži v temni noči, navidezni miru so se spajali

JULIJSKA KRAJINA

Incident v Vrsnem
Jugoslovanska patrulja prekrščila
Morganovo črto

Trst, 15. julija
V soboto zvečer je 88. ameriška divizija izdala naslednje izjavo:

»Neka predstraža vojske Združenih držav je 12. julija okoli 18. ure opazila v bližini Vrsnega, jugovzhodno od Kobariča, neko jugoslovansko patruljo, ki je prekrščila Morganovo črto. Na nekem mestu, približno 750 metrov od Morganove črte na področju »A«, so Jugoslovanci streljali proti ameriški patrulji, ki jo je vodil neki častnik; patrulja je takoj odšla na kraj dogodka, da bi preiskala prekršitev prestopa Morganove črte.

»Ameriška patrulja, ki se je ravnila po navodilih: ne streljati — če ni napadena, je odgovorila na ogenj. Po kratkem puškarjenju, ki je sledilo, so našli mrtvega nekega jugoslovanskega vojaka.

»Ameriška patrulja je nadaljevala z napredovanjem, dokler ni našla na nekem drugem jugoslovansko patruljo, ki je nameravala, kot se je zdelo, pripraviti ameriški patrulji, ki je bila število manjša, zasedlo. Sledilo je drugo kratko in živahno streljanje, po katerem so se Jugoslovanci umaknili. Nato se je ameriška patrulja vrnila v Vrsno, kjer so ugotovili, da ni utrpela izgub.

»Vsi dogodki so bili jasno na področju »A«; medtem ko nadaljujejo s preiskavo, so odredili za ameriške čete na področju Kobariča in Vrsnega stanje pripravljeno.

»Zadnje vesti, ki jih je potrdil glavni stan 88. ameriške strelske divizije, javljajo, da jugoslovanski vojaki poročajo, da je bil v zadnjem obdobju akcije ubit še en jugoslovanski vojak.

JUGOSLOVANSKI NARODNI OBRAMBNI ZBOR
O INCIDENTU

Beograd, 15. julija
Jugoslovanska poročevalna agencija »Tanjug« prinaša sledečo poročilo. Ki ga je danes izdalo poveljstvo narodnega obrambnega zbora Jugoslavije:

»Okoli 20.15 ure 12. julija je blizu vasi Krn, 8 km jugozahodno od Kobariča, oddelke čete ameriških vojakov, ki je korlala v smeri Vrsna — Krn, prekrščila demarkacijsko črto. Na poziv četoj, ki ga je zaklical naš obmejni oddelke, so ameriški vojaki odgovorili s streljanjem. Po streljanju, ki je trajalo približno 10 minut, so se

Potrebe poveljnega četa in veliko pomanjkanje stanovanjskih prostorov zahtevajo hitro, praktično in cenovno gradnjo hiš. V Veliki Britaniji izdelujejo v tovarnah posamezne dele za hiše, ki jih nato na določenem prostoru sestavijo v najkrajšem času. Tudi notranjo opremo izdelujejo v najmodernejših oblikah v serijah. Naša sila nam kaže moderno opremljeno dnevno sobo, ki jo uporabljajo lahko tudi za jedilnico, v hiši »Waters«, eni izmed vrst sestavljenih hiš, ki jih zdaj izdelujejo v Angliji.

hrupe, promet in svetloba; vse to je bilo, kot topi dar utripajočemu življenju. Toda zanj, ki je bila letnica, kot straža na samotnem stolpu izključena iz sveta, ni bilo niti česar — niti česar, razen samotne. Gorenje tesnobe je začutila v svojem srcu; goreče čelo je pritisnila na hladno okensko steklo.

Vzdignila je in se očrnaknila od okna. Nenadoma se je zdrnila. Na dvorišču je videla Freddeja. Ki se je s svojimi hitrim, elastičnim korakom podvil proti veži. Njene oči so mu sledile: nato se ji je skoraj ustavilo srce. Pri veži, prav tam, kjer sta se tolikokrat srečala, je ga čakala in se mu smehljala Doris Andross. Na smehljalu se mu je, spregovorila nekaj in ga zaupno prišla za roko. Za trenutek sta se njuni postavi po kazali v svetlobi veže luči in se zarjalsi v temnem ozadju noči; nato sta izginili.

Fanyne oči so nepremično gledale v mrzlo temo. Kot da bi se mrzla noč valila v njeno notranjost in jo popolnoma zagrnjala, se je Fany strnila. Nekaj se je ločilo od nje. Torej je bilo res; njeni dvomi so dobili potrdilo; bojazen, ki jo je do tedaj prema-

ameriški vojaki umaknili proti zahodu demarkacijske črte pod zaščito strojnice, ki je nadaljevala s streljanjem iz področja Vrsna še pol ure. Pri tem sta bili ubiti dve naši obmejni straži. Ob 13. uri prihodnjega dne (13. julija), so enega izmed padlih, ki so ga prepeljali na področje A, izročili našim obmejnimi stražam v Tolmino.

»12. julija je Associated Press poročala o tem obmejnem dogodku in citirala uradno poročilo poveljstva 88. ameriške divizije, o čemer je poročala tudi BBC in agencija »France Press«. To poročilo pravi, da je jugoslovanska izvidnica prekrščila demarkacijsko črto ter prišla okrog 360 m na področje A in da je ona prva pričela streljati; ameriška patrulja je potem ko je ubila enega izmed jugoslovanskih vojakov, nadaljevala s protiranjem in je srečala drugo jugoslovansko patruljo, ki je kot se je zdelo imela namen pripraviti zasedo ameriški patrulji, ki se je brez izgub vrnila na izhodiščno točko.

»Associated Press« dodaja, da je po naknadni vesti, ki jo je potrdilo poveljstvo 88. ameriške divizije, bil ubit še en jugoslovanski vojak.

V poročilu poveljstva narodnega obrambnega zbora Jugoslavije od 14. julija, so ob pričetih poizvedovanj, čeprav so preloži vprašanje o namerah, dokler ne bo preiskava zaključena, ugotovili neizpodbitno sledeča dejstva:

1) da je ameriška izvidnica prekrščila demarkacijsko črto; 2) da je bil spopad v bližini vasi Krna na področju B, 600 m od demarkacijske črte; 3) da je ameriška izvidnica prva streljala; 4) da sta bili ubiti dve obmejni straži.

Streleške vaje
88. divizije

Gorica, 15. julija
Pristojne oblasti sporočajo, da bodo danes med 10. in 14. uro in jutri od 8. do 15. ure strelske vaje na strelišču 88. divizije, ki leži južno od Sv. Marjane na Krani, vzhodno od Reduplje in severno od Ronkova in Vermeljana.

Tiskovna konferenca

Gorica, 15. julija
Goriški upravnik major James E. Long bo imel jutri v torek ob 14.30 uru redno tiskovno konferenco s krajevnimi novinarji.

Britanske sestavljive hiše

Seja pokrajinskega sveta

V soboto popoldne je bila seja pokrajinskega sveta, na kateri so razpravljali predvsem o točkah upravnega značaja. Po odobritvi zapisnika zadnje seje je inž. Ganduso spregovoril, da se je tiskarska zadruga v Gradcu obrnila na pokrajinski svet s prošnjo, da bi poobredoval pri pristojnih oblasteh in da bi te ukrenile potrebne mere za odstanitev min, ki se leže v vodah okoli Gradca. ZVU je sporočila, da bo napravila potrebne ukrepe.

Nato je svet podal ugodno mnenje za ustanovitev novega službenega mesta pri uradu za javna dela; odobrili je nove tarife davka na potrošnje za občine Steverjan, Sv. Kanceljan, ob Soči, Milje, in Nabrežino. Zahtevno tržisko očiste o povečanju najemnine za števe je svet, odobrili z veljavnostjo od 1. julija 1940 dalje.

Ob 17.15 se je javna seja končala, nakar je sledilo razpravljanje za zaprtimi vrati.

Izplačevanje podpor

brezposelnim pomorščakom

Trst, 15. julija
Luška kapitanija sporoča: 17. t. m. bo začeli izplačevati podpore za prehrano, ki jih je dala na razpolago brezposelnim pomorščakom ZVU.

Priznati bodo dobili obvestila na dom; točno ob določenih dnevih je treba dvigniti podporo pri Luški kapitaniji.

Bombi na sedež policije

V soboto ob 0.20 uri so vrtili na sedež policije v ulici Caprin dve bombi. Ena je eksplodirala v zraku in je pretrgala žice za luč, druga pa je eksplodirala v bližini vhoda. Nihče ni bil ranjen; škoda ni bilo.

Oprostitev republikanca

zaradi pomanjkanja dokazov

V soboto popoldne se je pred izrednim porotnim sodiščem zaključila razprava proti pobelemu republikanskemu vojaku Steliju De Vecchiju, obtoženemu, da je ovrnil v Trzinu Nemcem gledalce, ki so svigali, ko sta se prikazala na filmskem platnu Duce in Führer. Zaradi te prijave so odpeljali v Nemčijo 26 oseb. Razprava se je začela 11. t. m.

Po zaslišanju priki je javni tožilec predlagal sodišču, naj obsodi obtoženca na dve leti in šest mesecev zapora.

Sodišče je De Vecchia oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov. Predsednik sodišča je bil Roatti, javni tožilec Pincherle, ljudski sodniki: Guastalla, Zaccaria, Bratina in Rugo.

Požar

Iz neznanega vzroka je pred nekaj dnevi v Kopri v poslopu Iliarja Maurija v ulici Roma 28 izbruhnil požar. Domači in sosedje so požar takoj opazili in ga pravočasno pogasili, tako da ni povzročil večje škode. Uničili je nekaj podov v vrednosti 30 tisoč lir.

PREHRANA

Razdeljevanje tobaka. Danes se je začelo razdeljevanje tobaka za prvo polovico meseca julija. Potrošniki bodo po 20 cigaret Popolari, 20 cigaret Dalmacija ali cigaret Macdonia ali Nacionali. Razen navedenih domačih cigaret bodo tudi po 40 cigaret Fib, Captain ali Capitol. Brez nakazila razdeljujejo tobak za nujnbanje, papirke in stročnice.

Vzpostavitev železniške zveze

Včeraj so ponovno vpeljali železniško zvezo z Ajdovščino. Vlak vozijo z glavne postaje ob običajnih urah.

Najdba kolesa

Na policijski postaji v ulici Maszki 7, imajo v hrabi; moško kolo Kdor more dokazati, da je lastnik, naj pride ponj.

PRVI DAN PO KONCU STAVKE

Z ukinitvijo stavke je Gorica v soboto zjutraj dobila spet običajni videz in dan je potekel mirno. V tržaški predmestni je prišlo na delo 80 odstotkov delavcev, ostanki pa se ni odzvali, ker se ni zvedel za prenehanje stavke. Približno isti odstotek delavcev je prišel na delo tudi v tovarno Safog.

Ukinitev avtobusne proge

Z današnjim dnem je ukinjen krajevni avtobusni promet med Gorico in St. Petrom. Ukrep nima nikake zveze s trenutnim položajem in je nastal iz tehničnih razlogov.

Avto v voz

V voz branjeva Josipa Maurija iz Medane, ki je vozil s seboj dve drugi osebi, se je v soboto popoldne v bližini Ledenice zaletel v jaski avtomobil. Voz se je prevrnil z motorjenim blagom in osebam vred. Mauri je dobil več poškodb in ga je prepeljali v gorisko bolnišnico skupaj s Perino Miculic. Buecnel iz Medane, ki je dobila nekaj lažjih ran.

SPORT

JUGOSLAVIJA-SVEDSKA 2:0

EVROPSKI FINALE

ZA DAVISOVO POKAL

Stockholm, 16. julija

V soboto sta bili prvi srečanja v evropskem finalu teniškega pokala za Davisovo pokal med Jugoslavijo in Švedsko.

Palada je z lahkoto premagal Bergelina s 6:8, 6:3 in 6:3. Mitić pa je po tečnem in dolgem boju premagal Johansena s 4:6, 1:6, 6:1, 6:2, 6:0.

Danes bodo igrali v dvojici

RADIO TRST II

411 m - 781 kc

Ponedeljek, 16. julija

17.30 glasba iz Miramara; 18.30 predavanje; 18.15 radijska univerza; 18.30 prester koncertni spore; 19.30 v slovenski; 19.15 letna na ura; 19.30 angleške pesmi; 19.30 glasba; 20.30 napoved časa, slov. vest; 20.15 ital. vesti; 20.30 glasbena razstava; 20.45 predavanje; 21.30 zaključek.

Glavni urednik:

PRIMOZ B. BRDNIK

Izdaja A. I. S.